

MANEIG NO FARMACOLÒGIC DEL DOLOR RELACIONAT AMB PROCEDIMENTS D'INFERMERIA, EN NOUNATS

Autors: Jiménez López, P; Caudet Baiges, M.^a C; Arrojo Blasco, A (Infermeres Clínica Terres del Ebre, Tortosa)

Introducció:

La incapacitat dels nens per a verbalitzar el seu dolor, no és sinònim d'incapacitat per a experimentar-lo. En els nadons la exposició al dolor repetida i perllongada pot contribuir a alteracions en el seu desenvolupament cognitiu i d'aprenentatge, a més de desencadenar respostes exagerades a estímuls dolorosos posteriors.

La valoració i maneig inadequat del dolor porta a un augment de la morbimortalitat. Per tant, allò que no diagnostiquem bé, no tractem bé.

Actualment s'han desenvolupat més de 40 escales per a mesurar el dolor en nadons, sent la més usada la Neonatal Infant Pain Scale (NIPS). En nens sans el procediment dolorós més freqüent es la venopunció i en lactants un dels mètodes no farmacològics i ecològics, que ha demostrat la seva eficàcia en el seu maneig és l'alletament matern. Les mesures no farmacològiques pel control del dolor en nounats poden ser fàcilment aplicades pel personal de infermeria.

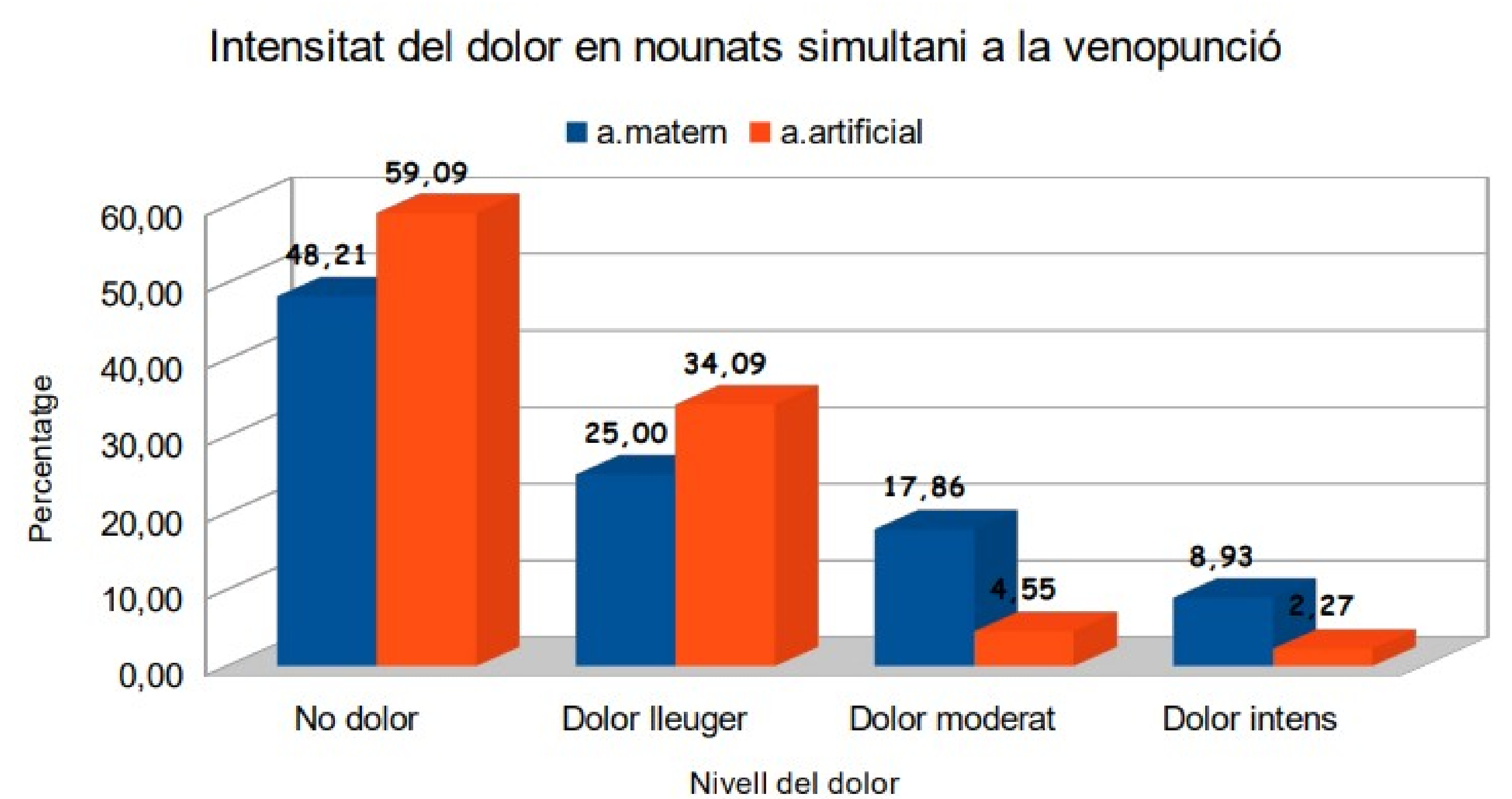
Objectiu: Valorar l'eficàcia de l'alletament matern front l'alletament artificial en el control del dolor en nounats durant la venopunció.

Material i mètodes: Estudi descriptiu i prospectiu durant la venopunció pel cribratge neonatal de metabolopaties congènites.

Es va avaluar el dolor, durant la venopunció i 2 minuts després, amb l'escala NIPS. Els nounats es van dividir en dos grups: 56 amb alletament matern i 44 alletats artificialment i 30 minuts abans de l'estímul dolorós es van posar en contacte pell a pell amb la mare.

Resultats: Els nadons dels dos grups van experimentar dolor lleuger durant la venopunció, però es van trobar diferències significatives entre les puntuacions del grup d'alletament matern ($1,46 \pm 1,69$) i alletament artificial ($0,73 \pm 1,19$) amb un valor p de 0,002.

Gràfic 1. Intensitat del dolor simultani a la venopunció, segons tipus d'alletament

Conclusió: Els abordatges no farmacològics emprats van demostrar la seva eficàcia. Tot i que les puntuacions en la escala NIPS del dolor van ser significativament inferiors en el grup d'alletament artificial, es van mantenir sempre en el rang de dolor lleuger. Per tant la utilització d'aquests dos mètodes son una bona alternativa no farmacològica e innòcua en el control del dolor en nounats.

Bibliografia:

1. Leyva C, Torres L, Ortiz S, Marsinyach R, Navarro M, Mangudo P, Ceano-Vivas L. Documento de posicionamiento del Grupo Español para el Estudio del Dolor Pediátrico (GEEDP) de la Asociación Española de Pediatría sobre le registro del dolor como quinta constante. An Pediatr Barc 2019; 91(1):58.e1-58.e7. Disponible en <https://doi.org/10.1016/j.anpedi.2019.05.00>
2. Lemus Valera M, Sola A, Golombek S, Baquero H, Borbonet D, Dávila Aliaga C, Del Moral T, Lara Flores G, Lima Rogel m, Neira Safi F, Natta D, Oviedo Barrantes A, Rodríguez S. Consenso sobre el abordaje diagnóstico y terapéutico del dolor y el estrés en el recién nacido. Rev Panam Salud Publica 2014; 36(5): 348-352
3. Romero H, García A, Galindo J. Manejo del dolor en neonatos hospitalizados. Repert Med Cir 2015; 24(3): 182-193. https://www.who.int/topics/infant_newborn/es/
4. San Martín D, Valenzuela S, Huaiquian J, Luengo L. Dolor del recién nacido expuesto a procedimientos de enfermería en la unidad de neonatología de un hospital clínico chileno. Enfermería Global 2017; 48: 1-11. Disponible en <https://www.dx.doi.org/10.6018/eglobal.16.4.263211>